

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ПРАВА**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Правова грамотність»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань –
Спеціальність –
Освітня програма –
Кількість кредитів – 4 – 120 год., із них: аудиторних – ___ год.; самостійної роботи студента – ___ год.
Форма навчання – денна, заочна.
Рік підготовки – 2, семестр – 4
Компонент освітньої програми – вибіркова.
Дні занять – відповідно до розкладу.
Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.
Мова викладання – українська.

Керівник курсу:

Туркот Ольга Андріївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права

Контактна інформація:

Адреса: вул. Володимира Великого, 1, м. Дубляни, Жовківський район, Львівська область, 80381, e-mail: o.turkot8@gmail.com

Анотація курсу. Дисципліна «Правова грамотність» надає студентам можливість оволодіння навичками складання та оформлення юридичних документів з метою реалізації основних прав людини і громадянина в Україні.

Навчальна дисципліна «Правова грамотність» є вибірковою навчальною дисципліною, яка викладається в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Підсумковий контроль – залік.

Мета курсу - формування у здобувачів вищої освіти необхідних теоретичних знань основних прав людини і громадянина в Україні та практичних навичок реалізації цих прав шляхом оформлення відповідних документів у різних сферах суспільного життя; набуття практичних навичок з використання державних електронних баз даних, зокрема Єдиного державного реєстру судових рішень, Державного реєстру речових прав, Державного реєстру обтяжень, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб –підприємців та громадських формувань.

тощо;

Завдання курсу ознайомлення студентів з необхідних теоретичних знань основних прав людини і громадянина в Україні та практичних навичок реалізації цих прав шляхом оформлення відповідних документів у різних сферах суспільного життя; набуття практичних навичок з використання державних електронних баз даних, зокрема Єдиного державного реєстру судових рішень, Державного реєстру речових прав, Державного реєстру обтяжень, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультації для кращого розуміння тем, виконання СРС, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В процесі навчання студентів проводяться лекції. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання та дискусія. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – практичних заняттях, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває компетентності відповідно до Стандарту певної спеціальності.

Відпрацювання пропусків занять - студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі джерелами, виконує розв'язок завдань та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Правова грамотність» здійснюється у одному семестрі і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в 4 семестрі у терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та вирішення кейсів тощо на практичних заняттях) протягом семестру.

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення семестрового заліку у формі тестування в системі Moodle.

Оприлюднення результатів заліку проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Критерії оцінювання знань студентів визначенні у **Положенні про критерії оцінювання ЛНУП**.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основні права людини і громадянина, закріплені в законодавстві України

Кожна людина має невід'ємне право на життя. Кожен має право на повагу до його гідності. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність. Кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Винятки можуть бути встановлені лише судом у випадках, передбачених законом, з метою запобігти злочинів чи з'ясувати істину під час розслідування кримінальної справи, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо. Ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України. Кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом. Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та

посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк. Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Кожному гарантується право знати свої права і обов'язки. Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав. Безкоштовна правова допомога.

Загальні вимоги до підготовки та оформлення документів. Формуляр документа, його основні реквізити та їх характеристика. Складання тексту та заголовка документа. Загальні вимоги до оформлення тексту документа. Датування та індексація документів. Узгодження та засвідчення документа. Проставляння позначок на документах. Адресування документів. Оформлення реквізитів «резольюція» та «відмітка про виконавця». Копія документа. Додатки до документів. Оформлення друкованого тексту документів. Розмноження документів. Бланк документа і вимоги до нього. Види бланків. Вимоги щодо оформлення заяв, запитів на інформацію тощо. Правила щодо оформлення заяву / скаргу / запит на інформацію у друкованому та електронному варіантів. Порядок надсилання заяву / скаргу / запит на інформацію до відповідних органів. Захист прав та інтересів у випадку ненадання відповіді на заяву / скаргу / запит на інформацію. Органи, що здійснюють захист прав та законних інтересів осіб у випадку не надання відповіді. Порядок оформлення скарги у випадку не надання відповіді на заяву / скаргу / запит на інформацію.

Тема 2 Особливості реалізації права на житло в Україні

Кожен має право на житло. Кожному гарантується недоторканність житла. Держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду. Кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло.

Тема 3 Особливості реалізації права на зайняття підприємницькою діяльністю в Україні

Кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Порядок створення юридичних осіб. Державна реєстрація фізичної особи –підприємця та юридичної особи. Органи, що здійснюють державну реєстрацію. Оформлення документів для державної реєстрації юридичної особи та фізичної особи –підприємця. Зразки документів. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб –підприємців та громадських формувань.

Тема 4 Особливості реалізації права на захист прав споживачів в Україні

Право споживача на належну якість продукції. Гарантійні зобов'язання. Права споживача у разі придбання ним товару неналежної якості. Права споживача при придбанні товару належної якості. Права споживача у разі порушення умов договору про виконання робіт (надання послуг). Права споживача в разі придбання ним продукції у кредит. Права споживача в разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями. Право споживача у разі укладення договору на відстані. Право споживача на безпеку продукції (товарів, наслідки робіт). Право споживача на інформацію про продукцію.

Відповідальність за шкоду, завдану внаслідок недоліків продукції (дефекту в продукції). Права споживача у сфері торговельного та інших видів обслуговування. Визнання недійсними умов договорів, що обмежують права споживача. Заборона нечесної підприємницької практики. Правила торговельного, побутового та інших видів обслуговування. Порушення прав споживачів. Судовий захист прав споживачів. Зразки документів. Оформлення документів.

Тема 5 Особливості реалізації права на працю в Україні

Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Ті, хто працює, мають право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів. Кожен, хто працює, має право на відпочинок. Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Оформлення відповідних документів: заяв, наказів, трудових книжок тощо.

Тема 6 Особливості реалізації права на соціальне забезпечення в Україні

Кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Пенсійне забезпечення. Пенсійне забезпечення в Україні. Пенсії за вислугу років. Пенсійне забезпечення у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Недержавне пенсійне забезпечення. Державна соціальна підтримка. Система страхових допомог за законодавством України. Державні допомоги. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення. Соціальне обслуговування. Соціальний захист окремих категорій непрацездатних громадян.

Тема 7 Форми та способи захисту прав і свобод людини і громадянина

Визначення поняття «способи захисту прав і свобод людини і громадянина». Класифікація способів захисту майнових прав людини і громадянина. Характеристика окремих видів способів захисту майнових прав людини і громадянина. Форми захисту прав людини і громадянина. Судова юрисдикційна форма захисту прав людини і громадянина. Несудова юрисдикційна форма захисту прав людини і громадянина. Заходи самозахисту. Класифікація альтернативних способів захисту прав людини і громадянина. Строки здійснення захисту майнових прав людини і громадянина.

Тема 8. Особливості користування Електронними базами даних (реєстарми)

Державний реєстр речових прав на нерухоме майно. Державний реєстр обтяжень рухомого майна. Єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів. Електронні сервіси в галузі земельних відносин. Державна кадастрова карта. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Державний кадастр природних територій курортів України. Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в

Україні. Портал електронних сервісів «Електронний суд». Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система, її функції. Офіційний майданчик Prozorro.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Конституція України від 8 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
5. Цивільний кодекс України Відомості Верховної Ради України 2003. № 40-44. ст.356.
6. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
8. Про електронні документи та електронний документообіг Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
9. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 грудня 2015 року № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
10. Документознавство: курс лекцій з дисципліни „Документознавство” для студ. I–II курсу вищ. навч. закл. спец. 6.020100 „Документознавство та інформаційна діяльність” [у 2-х ч.]. Ч. 1 / Уклад. : Малюк О. Ю., Лесовець Н. М., Есаулова Г. Ю. – Луганськ : Вид-во ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2021. URL: <http://dspace.ltsu.org/jspui/bitstream/123456789/1732/1/CH%201.pdf>.
11. Корж А. В. Документознавство. Зразки документів правовідомої сфери : навч. посіб. рек. МОНУ. Київ : КНТ, 2020. 173 с.
12. Кулешов С. Г. Новий погляд на структуру документознавства / Вісник Книжкової палати. – 2022. – № 10. – С. 24–27.
13. Нілова І. Д. Окремі поняття теорії документознавства. Вісник Книжкової палати. 2021. № 7. С. 29–30.
14. Нілова І. Документознавство як наукова дисципліна. Вісник Книжкової палати. 2020. № 4. С. 27–30. 46.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та

фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

Офіційний сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua>.

Офіційний сайт Президента України: <http://www.president.gov.ua>.

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>.

Офіційний сайт Міністерства економіки України:
<https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <https://www.mof.gov.ua/uk>

Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства оборони України (<http://www.mil.gov.ua>).

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
(<http://www.mon.gov.ua>).

Офіційний сайт Служби безпеки України (<http://www.ssu.gov.ua>).

Офіційний сайт Вищої ради правосуддя /(<https://www.hcj.gov.ua/>).

Офіційний сайт Міністерства юстиції України (<https://minjust.gov.ua/>).

Офіційний сайт Єдиного державного реєстру судових рішень
(<http://www.reyestr.court.gov.ua/>).

Офіційний сайт Кабінету електронних сервісів
(<https://psjust.gov.ua/elektronni-posluhy/elektronni-servisy-on-layn/>)

Інформаційний центр Міністерства юстиції України
(https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/25287988/).